

מסורת הש"ס

(א) [עירובין סג: ויש"נ]
(ב) [מספ"ק פ"ג, א] [נבט]
(ג) [ש"א, ד] [שם גג:]
(ד) [שם קלג:] [א] [אכל]
(ה) [שם קלג:] [א] [אכל]
(ו) [שם קלג:] [א] [אכל]
(ז) [שם קלג:] [א] [אכל]
(ח) [שם קלג:] [א] [אכל]
(ט) [שם קלג:] [א] [אכל]
(י) [שם קלג:] [א] [אכל]
(יא) [שם קלג:] [א] [אכל]
(יב) [שם קלג:] [א] [אכל]
(יג) [שם קלג:] [א] [אכל]
(יד) [שם קלג:] [א] [אכל]
(טו) [שם קלג:] [א] [אכל]
(טז) [שם קלג:] [א] [אכל]
(יז) [שם קלג:] [א] [אכל]
(יח) [שם קלג:] [א] [אכל]
(יט) [שם קלג:] [א] [אכל]
(כ) [שם קלג:] [א] [אכל]
(כא) [שם קלג:] [א] [אכל]
(כב) [שם קלג:] [א] [אכל]
(כג) [שם קלג:] [א] [אכל]
(כד) [שם קלג:] [א] [אכל]
(כה) [שם קלג:] [א] [אכל]
(כו) [שם קלג:] [א] [אכל]
(כז) [שם קלג:] [א] [אכל]
(כח) [שם קלג:] [א] [אכל]
(כט) [שם קלג:] [א] [אכל]
(ל) [שם קלג:] [א] [אכל]

גליון הש"ס

נב"י נראה במיקר. עין
יענות דף מ"ו ע"פ מוס'
ד"ה מקונו נבנא:

מוסף רש"י

ויעבירו ארבע אמות
ברשות הרבים. אמת
היה דמיון למימד ומה
מקומות ועינים אמרין יש
לחוש להעברה ד"ה ואין
לחוש להלכה, כגון א"ל
היה מונח בכרמלית או
קדקדק או בגינה דלון כגון
אחור האלף דלורייא
יש כגון אסור העברה
כזה, ולא הגבילו על מנת
ליטול ולא להוציא ומה
להוציא פטור משום
האלף, אם לא עמד בפסח
ביתם דלמאמין כמסתמך
שבת (טובה ג). בהנים
דורין, אם שבתם ימי בני
מורה וחדשים ומכרים
(שבת כ). בקדשים הם כגל,
דכתיב כגן (דברים יג)
יורו משפטיך ליעקב (שם)
קדש: א"ל: דמיון דכתיב
לעברה צדוק שלמדות
לגלות קודש (שורבין ק).
אדם נראה כמיקר. ואין
נראה כמקונו עלום (שבת
לז).

מוסף תוספות

א. [וכן] דאכא מחיצות
לא שכיח. ובש"י.
ב. לש"ת, כגון.
במאות שפור דולב וכן
כ"ל להטבילו לצורך
שבת. וי"ט. מ"ס.
ג. שנטמא באב הטומאה
דמחך שמצוה עליו
לטהרן הרי הוא כהול
לקיים מצוה ואינו זכור.
ד. שנטמא באב הטומאה
בטהרתן מצוה לאחר
שטמא. ה. ה"ה. ו"ע.
ז. שטמא ד"ה ואם א"ע.
ח. בכלי דכתיב דרוב
אכילתו בתרומה. ש"ס.
י. ובדאמריין בובחין
פרק דם חטאת (צ"ד ב').
י"א. [ד] שרייה וזו
דרך נקיון ולבון וגם אינו
מחויב לנקות ולהסיר
טנוף על ידי המים
ופעמים מלכלכל כב.
י"ב. ויורה מלכלכלים
בגדים שכנסה בהנה
לבושה ממה שמבכחש
מוס' ונחם נל. ד"ה מקמח.

רבינו חננאל

אמר רבה אפילו מי שיש
לו בור בחצרו, גוריון שלא
יטבילין לכליו בחצרו,
גוריה שמא יטלם בחצר

ויעבירו ארבע אמות ברשות הרבים. ומי
גוריון. ומי אחרת רבנן כולי האי בהך תקנתא דטבילת כלים
למגור המירא אטו אסורא וגזרה לגזרה: וספיקא. דהא קושיא
היא: מזהר וזהיר צה. שלא יטמאו
טומאתן מלתא דלא שכיחא ולא גזרו
בה רבנן: מדלן. מ"ס. בדלי טמא
והוא טהור. מאלן. מ"ס. והא לא דמי
למטבילי כ"ע ג' מימי דמתני' דאסור
דהסם כל עממו לא צא אלא לטהר
צין מים צין כלי הלכך מוכחא מילתא
דטבילה וטעמא דטבילה אסורה משום
דנראה כממתקן כלי והאי מחזי אכל
הכל און הכל יודעים שהדלי טמא
והרואה אומר לשאוב מים הללו היה
נריך: נגזור דלמא אמי לאטבוליה
בעיניה. בלא שאיצת מים: מסוך
שלא הוסיף לו. טבילה זו אלא ע"י
דלוי בשאיצת שאין כן דרך שאר
טבילות: זכור הוא. שהטבילה
אסורה צ"ט: כלי שנטמא מערב
י"ט. וזכא הטומאה כדלקמן:
אין מטבילין אותו צ"ט. הואיל והיה
לו להטבילו מצדד יוס: צ"ט
מטבילין אותו צ"ט. וישתמש בו
היום חולין שאין נריך הערב שמש:
לא שכיחא. שהרי הכל מטהרין
ברגל וכל שכן שזירין מלהטמא:
כלי שנטמא צאצ הטומאה. מערב
י"ט. כדלעיל: אין מטבילין אותו
צ"ט. דכיון דטמא היה המורה היה
ליה כמתקן: בולד הטומאה. אין
כאן תקון דמדאורייתא טהור מעליא
הוא שאין כלי טמא אלא צאצ
הטומאה כדנתיב: כדכחש שוחטין (דף
כ). אולם ומשקה מטמאין מאויר
כלי חרס ואין כל הכלים מטמאין
מאויר כל חרס משום דהוא ליה ולד
הטומאה שמש שכתובין אין מיטמא
מחמת השך אלא מחמת אויר כלי.
יש מפרשים כלי שנטמא צאצ
הטומאה אפילו שנטמא צ"ט אין
מטבילין אותו צ"ט וטעמא משום
דצעי הערב שמש דטומאה דאורייתא
נריך הערב שמש הלכך הואיל ואינו
ראוי היום לתשמש לא יטבילו וקשיא
לי הרי ראוי להשתמש צ"ט חולין שאין
הערב שמש אלא לתרומה וקדשים
כדתן טבל ועלה אוכל כמעשר הערב
שמש אוכל: כדקדשים (נגשים פרק יד
מ"א): ולד הטומאה היכי משכחא
לה. מי הוא הנריך להטבילו אינו אלא

כך דהא ולד הטומאה ראשון וכלי שנטמא בו שני ומותר לחולין שאין
שני עושה שליש בחולין וא"ל להטבילו אלא לתרומה: ורש"י פן.
ולא אמו למשרי דאצ הטומאה. אי נמי ורש"י מלצא טומאה לכליהן
והוא מלתא דלא שכיחא: שאין לה בגדים. טהורים להחליף וללבוש
אחר טבילתה והיום י"ט ואינה יכולה להטביל את אלו שעליה:
מעצמה וטובלת. כשהיא לבושה וסלקא לה טבילה אף לכלים ולא
מוכחא מלתא שהיא מתקנת דלטבילת עצמה נכנסה ואדם מותר
לטבול כז"ה דנראה כמיקר כדלקמן: רב יוסף אחר. טעמא דמתני'
דטבילת כלים בשבת וי"ט אסורא משום סמיכת בגדים שאף הן ככלל
כלים: שמה ישא. אי שרית ליה לאטבוליה צ"ט משהי לה עד י"ט
שהוא פנוי ואמי צה בתוך כך לידי תקלה להשתמש בהן תרומה:
רצא אחר. טעמא דמתני' מפני שנראה כמתקן כלי ודמיא לתקנת
מלאכה וגזר עלה מדרבנן: סינה מים יפין. שדך לרחוק בהן:

בשרב

י"ט שהוא פנוי ויצא תקלה להשתמש בהן תרומה אצל אדם
אחרת מי שאין לו בור בחצרו [ויעבירו כדנתיב]. וגוריון נמי י"ט להטביל הכלים אטו שבת. ומתמיהין ומי גוריון והתנן
ושון שמשיקין את המים. פירוש משקעין כלי אבן זה שיש בתוכו מים מתוקים שנטמאו, משקעין אותן במקוה הכלי
כולו, ובכבד שלא יצורו (מן) [מן] המקוה על הכלי, אלא יהיה משוקע במלאו בכלי אבן לטהר אותן המים. אבל לא

יום טוב פרק שני ביצה

יח.

שמא יעבירו ארבע אמות ברשות הרבים. מימה אמאי לא קאמר
שמה יוציאנו מרשות היחיד לרשות הרבים וי"ל שיש היכרא
בפסחא ובגפופי התרא: (א)

גזירה י"ט אטו שבת. ולא הוי גזרה לגזרה ד"ט ושבת אחת
היא: נגזרך השקה אטו הטבילה.

וקשה לפרוך נגזור משום שמה
יעבירו ארבע אמות ברשות הרבים
להשיקין וי"ל דגזי הטבילת כלי נריך
למגור שמה יעבירו לפי שלהוט
להטבילו: אצל דהשקת מים: אין להוט
כל כך להשיקין דלפסח צמיס אחרים
וכן בסמוך בולד הטומאה לא פריך
נגזור שמה יעבירו לפי שאינו להוט
כל כך להטבילו כיון דליכא אלא
טומאה דרבנן:

מדלן בד"י טמא והוא טהור.
מאליו תימה דמתמיהין
אמר אין מטבילין כלי על גבי מימיו
לטהרו וי"ל דהסם מיירי שהוא מלא
מים ויש בו הוכחה דלאטבולי קצעי
ואסור להטביל כלי דמחזי כמתקן
אכל הכא אין הכל יודעים שהדלי
טמא וא"כ הרואה יחא סבור לשאוב
הוא נריך:

כל"י שנטמא באב הטומאה אין
מטבילין אותו בולד הטומאה
מטבילין אותו וכו'. פירש רש"י דמיי
שנטמא מערב י"ט דלי צ"ט אפילו
צאצ הטומאה מטבילין אותו והא
דאמריין לעיל מערב י"ט אין
מטבילין אותו צ"ט מיירי שנטמא
צאצ הטומאה וטעמא דאצ הטומאה
אין מטבילין אותו משום דטומאה
דאורייתא היא דנראה כמתקן אכל
צטומאה שנטמא במשקין אינו טמא
כי אם מדרבנן ולא מחזי כמתקן ועוד
פירש פירוש אחר דמיי שנטמא צ"ט
עממו וצאצ הטומאה ומ"מ אין
מטבילין אותו צ"ט הואיל ונריך
הערב שמש ואין מטבילין לצורך חול
אצל בולד הטומאה אינו נריך הערב
שמש ומטבילין אותו צ"ט והא
דאמריין שנטמא צ"ט טב מטבילין
הטומאה ולא יכירא ליה לרש"י
דאכתי מ"מ הרי ראוי להשתמש בו
חולין שאינו נריך הערב שמש אלא
תרומה והר"י פ' דניחא לפי המסקנא
דאורייתא דתרומה דשם נריך הערב
שמש ואינו נראה להר"י יתכן דאטו
פסיקא ליה דכהנים לית להו חולין

ומיהו קשה היאך הוא מותר להטביל כלי שנטמא בולד הטומאה דאם
רואה להשתמש בחולין וכמעשר א"ל טבילה ואי משום תרומה הא
צעי הערב שמש וא"כ לצורך חול הוא מטביל ויש לומר דלפירוש
אחר שפירש רש"י נחא דטבילה דרבנן כמו זו לא צעיא הערב
שמש (א) כדתן במסכת פרה (פ"א משנה ה) כל הטעון ציאת מים
מדברי חכמים לאחר ציאתו מותר כבולן:

הי"ב משכחת לה בבהנים. וא"ת בישראל נמי משכחת לה דכל
הפוסל תרומה מטמא משקין להיות מחלה וי"ל דמיי ככלי

שאינו ראוי להשתמש בתוכו מים גזון כלי מנוקב:
מעצמה וטובלת בבגדיה. תימה היינו שרייה ושרייה אסורה מפני
שהוא מכנס ומלגן דאמרי' שרייה זו היא כבוסין וי"ל
דהואיל דהוי דרך טינוף שרי' ותדע דהאין אנו מנגדים דיינו צמפה
בשבת הא הוי שרייה ואסור מפני שהוא מכנס ומלגן אלא כיון דהוי
דרך טינוף שרי' הכא נמי יומא הכי: גזירה שמא ישהא. פ"י עד
אין משהא עצמו מלטבול ועוד לא שייך לניחא לידי תקלה כל כך:
הדר

ונמצא משהא אותם ביו"ט. ונתיב כוונתה דרב ביבי כו'. רבא אמר מפני שניחא כמתקן כלי. פירוש אחרת לא היה יכול
להשתמש בו, עכשיו ביו"ט משתמש בו, נמצא כאילו חרס ותיקו. ואקשינן אי הכי אדם נמי נראה אחרת עליו, עכשיו
היה טמא ועכשיו נטהר וניתקו. ושניין אדם נראה כמיקר, פירוש כיורד במים להצטנן בהן ולא להיתקן כו'.

עין משפט
נר מצוה

ל"א מ"י פ"ד מהל' י"ט
הל' י"ט [ש"ע א"ח פ"י
שבת ספ"י ז' בה"ה]:
ל"ב מ"י שם הל' י"ח:
ל"ג ג' ד"י שם הל' י"ח
[ש"ע מהל' מקוואות
הל' ז' טו"ש י"ד פ"י קלח
ספ"י מו]:
ל"ד הל' מ"י פ"ד מהל' י"ט
הל' י"ח:

רבינו חננאל (המשך)

מטבילין, שיצורו המים
ויצלו למעלה מן הכלי,
כדי שיהא הכלי ומימיו
משוקעין במים, אלא הכלי
כולו צריך להיות משוקע
במים, ויהיו המים
הטמאים שבתוך הכלי
משיקין עם מי המקוה. ואי
גוריון נגזור השקה אטו
הטבילה, ונאמר הרואה
שמשקין יטביל. ורש"י
שנטמא המים היפין בזמן
שאין לו זולתם מותר
זהיר בהו, וטומאתם
מלתא דלא שכיחא היא,
ולמלתא דלא שכיחא לא
גזרו בה רבנן, ולמה בכלי
אבן, משום דלא מקבילי
טמאה, כדקדקין כלי
גללים לא אבנים כלי
אדמה לא מקבילי טמאה,
ופירשוהו בתחילת יומא.
ומתבין עליה מדלן
דלי טמא. [כמן] וגם דלה
[דלה] לנו. כלומר מלאין
בי מים מן הבור והוא
טהור מאליו, כלומר מאי
לא גזרין דלמא אתי
לאטבוליהו. ורש"י מתוך
שלא הותרה לו אלא ע"י
מילו, וזכור הוא שפסוק
להטבילו ולא אתי
לאטבוליה. וכן כלי
שנטמא ביו"ט מטבילין
אותו ביו"ט, ולא גזרין
דלמא אתי לאטבולי כלי
שנטמא מעי"ט, מאי
טעמא ביו"ט מזהר זהיר
אונסי בכלים שלהן,
ויטמא הכלים ביו"ט
מלתא דלא שכיחא היא
דהא זהיר בה, וכל מלתא
דלא שכיחא לא גזרו בה
רבנן. ומתבין עליה כלי
שנטמא באב הטומאה כו'.
ושניין בולד הטומאה לא
לטהרין שלא יטמא אלא
בבי כהנים דאכלי תרומה,
ושני עושה שליש, והן
דיוקין אלא לאטבולי
כלים שנטמאו באב
הטומאה, אבל וולד
הטומאה אינו טמא, דאין
שני עושה שליש בחולין,
ואי שמשכין בכלי שגנע
בבולד הטומאה (א) שרי
ליה דהא לא טמא,
כדקדקין אין שני עושה
שליש בחולין. וכן נדה
שאין לה בגדים ללבוש,
מעצמה וטובלת
בבגדיה, ונמצא בגדיה
משניין עמה. משניין בה
מתוך שלא הותרה לה
להטביל בורה אלא ע"י
מלוש וזכרה היא, ולא
אחיהא וזכרה בגדיה
בפני עצמן. ורב יוסף
אמר, מתני' גזירה משום
סמיכת, ופשוטה היא.
רב ביבי אמר גזירה שמא
ישהא. פירוש כל כלים
שנטמאו לו יאמר הגז
ביו"ט שאין אני עושה
מלאכה נטבולתם, עכשיו
טורד אני במלאכה,